

22 Norrby

Koordinater, RT 90: 66 36 666 15 27 840

Första kända uppgift: 1400-talet

Sista kända uppgift: 1940-talet

Status i dag: Synliga grunder, samt forngravar.

Se även under ”Våra efterforskningar” ”Norrby – den döda byn”.

Norrby by

Norrby omtalas 1602 (tiondelängd) och 1605 (Norrbo HR fol. 301v) som "Axholms ladugård". Denna ladugårdsfunktion åt Axholm övertogs senare under 1600-talet av Skillberg.

Att Norrby varit en betydelsefull by framgår i olika dokument från 1400-talet.

Exempelvis taxeras byn 1446 till 12 öresland vilket vid denna tid är i paritet med Hassmyra och Vefde byar. I Sparres kopiebok omtalas 1453 tre gårdar i Norrby.

Byn innehåller flera gårdar under hela efterföljande tidsskede men det verkar som dess betydelse successivt avtar. Kanske sedan Skillberg övertagit dess funktion att vara ladugård åt Axholm. Det verkar som de i Norrby bosatta människorna efterhand avflyttat därifrån under 1930- och 1940-talet, varefter byn legat öde och utgjort betesmark. Man kan därför ännu se ett flertal välbevarade stengrunder efter olika byggnader där. I norra delen av byn finns några stensatta järnåldersgravar.

Benämningen Norrby borde syfta på att den låg norr om Rörbo sätesgård. Närheten till den strax söder där om liggande bondbyn Rörbo kan väcka frågan om dessa bägge byar från början varit samma enhet. Och att 1400-talets "Norrby" således skulle kunna åsyfta bägge dessa byar.